

Asia C-388/20

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

14.8.2020

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Bundesgerichtshof (liittovaltion ylin tuomioistuin, Saksa)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

23.7.2020

Kantaja ja Revision-menettelyn valittaja:

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände
– Verbraucherzentrale Bundesverband e. V.

Vastaaja ja Revision-menettelyn vastapuoli:

Dr August Oetker Nahrungsmittel KG

BUNDESGERICHTSHOF (liittovaltion ylin tuomioistuin)

VÄLIPÄÄTÖS

[– –]

Annettu:

23.7.2020

[– –]

riita-asiassa

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände –
Verbraucherzentrale Bundesverband e. V., [– –]

[– –] Berliini,

kantaja ja Revision-menettelyn valittaja,

[– –]

vastaan

Dr. August Oetker Nahrungsmittel KG, [– –]

Bielefeld,

vastaaja ja Revision-menettelyn vastapuoli,

[– –] [alkup. s. 2]

Bundesgerichtshofin ensimmäinen siviilijaosto on [– –]

päättänyt seuraavaa:

I Asian käsittelyä lykätään.

II Euroopan unionin tuomioistuimelle esitetään elintarviketietojen antamisesta kuluttajille, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1924/2006 ja (EY) N:o 1925/2006 muuttamisesta sekä komission direktiivin 87/250/ETY, neuvoston direktiivin 90/496/ETY, komission direktiivin 1999/10/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/13/EY, komission direktiivien 2002/67/EY ja 2008/5/EY sekä komission asetuksen (EY) N:o 608/2004 kumoamisesta 25.10.2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1169/2011 (EUVL L 304, 22.11.2011, s. 18; jäljempänä elintarviketietoasetus) 31 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan ja 33 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan tulkinnasta seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

1. Onko elintarviketietoasetuksen 31 artiklan 3 kohdan toista alakohtaa tulkittava siten, että säännöstä sovelletaan ainoastaan elintarvikkeisiin, jotka edellyttävät valmistusta ja joita varten on annettu valmistusohjeet?
2. Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, tarkoitetaanko elintarviketietoasetuksen 33 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan ilmaisulla ”100:aa grammaa kohti” ainoastaan 100:aa grammaa myytävää tuotetta vaiko – myös – 100:aa grammaa elintarviketta valmistuksen jälkeen? [alkup. s. 3]

Perustelut:

- 1 I. Vastapuoli valmistaa muun muassa ”Dr. Oetker Vitalis Knuspermüsli Schoko + Keks” -nimistä valmiiksi pakattua elintarvikettä ja myy sitä Saksan markkinoilla suorakulmaisen särmiön muotoisessa pahvipakkauksessa. Pakkauksen kylkeen on merkitty otsikon ”ravintoarvot” alle tiedot energiasisällöstä ja rasvan, tyydyttyneiden rasvojen, hiilihydraatin, sokereiden, proteiinin ja suolan määristä, sellaisina kuin ne ovat yhtäältä myytävän tuotteen 100:aa grammaa kohti ja toisaalta sellaista nautittavaksi valmistetun elintarvikkeen annosta kohti, joka

muodostuu 40 grammasta kyseistä tuotetta ja 60 millilitrasta rasvapitoisuudeltaan 1,5 prosentin maitoa. Pakkauksen etupuolella pääasiallisessa nähtävissä olevassa kentässä toistetaan tiedot energiasisällöstä sekä rasvan, tyydyttyneiden rasvojen, sokereiden ja suolan määristä nautittavaksi valmistetun elintarvikkeen 100 gramman annosta kohti, kun annos koostuu 40 grammasta tuotetta ja 60 millilitrasta maitoa, jonka rasvapitoisuus on 1,5 prosenttia.

- 2 Asiassa valittajana on [– –] Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband e. V. (saksalainen kuluttajaneuvontayhdistysten keskusjärjestö). Sen mukaan vastapuolen tuotteen ulkoasu rikkoo elintarviketietoasetuksen säännöksiä, jotka koskevat annosta kohti ilmaistavaa ravintoarvoilmoitusta, koska pakkauksen etupuolella energiasisältöä ei ole ilmaistu 100:aa grammaa myytävää tuotetta kohti vaan 100:aa grammaa nautittavaksi valmistettua elintarviketta kohti.
- 3 Valittaja on vaatinut tuloksettoman huomautuksen jälkeen nostamassaan kanteessa, että

vastapuoli [– –] veloitetaan olemaan mainostamatta [jäljempänä olevassa] liitteessä K2 esitetyn ”Vitalis Müsli” -tuotteen kaupallisten toimien yhteydessä ravintoarvotietoja ilmoittamatta lisäksi energiasisältöä myytävän tuotteen 100:aa grammaa kohti eli ennen kuin tuote valmistetaan nautittavaksi. **[alkup. s. 4]**

[alkup. s. 5]

- 4 Valittaja on vaatinut myös 214 euron kiinteämääräisten kulujen korvaamista korkoineen.
- 5 Landgericht (alueellinen alioikeus) hyväksyi kanteen [– –]. Vastapuolen muutoksenhaku johti kanteen hylkäämiseen [– –]. Valittaja toistaa kanteessa esittämänsä vaatimukset Revision-valituksessaan, jolle toisen asteen tuomioistuin on antanut luvan ja jonka hylkäämistä vastapuoli vaatii.
6. II Revision-valituksen menestyminen riippuu elintarviketietoasetuksen 31 artiklan 3 kohdan ja 33 artiklan 2 kohdan tulkinnasta. Jotta valituksesta kyettäisiin antamaan ratkaisu, asian käsittelyä on lykättävä ja Euroopan unionin tuomioistuimelle on esitettävä SEUT 267 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 3 kohdan nojalla ennakkoratkaisupyyntö.
- 7 1. Toisen asteen tuomioistuin katsoi, että esitetyt vaatimukset eivät perustuneet sopimatonta kilpailua koskevan liittovaltion lain (Bundesgesetz gegen den unlauteren Wettbewerb, jäljempänä UWG) 8 §:n 1 momentin ensimmäiseen virkkeeseen, 3 §:n 1 momenttiin, 3a §:ään, luettuna yhdessä elintarviketietoasetuksen 33 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan kanssa, eivätkä UWG:n 12 §:n 1 momentin toiseen virkkeeseen, ja totesi tältä osin seuraavaa:
- 8 Ainoa säännös, jota voitaisiin käyttää perustana sille, että vastapuoli veloitetaan ilmoittamaan tuotepakkauksen etupuolella jo esitettyjen ravintoarvotietojen lisäksi myytävän tuotteen energiasisältö, on elintarviketietoasetuksen 33 artiklan 2 kohdan toiseen alakohtaan sisältyvä säännös, mutta elintarviketietoasetuksen asiaa koskevien säännösten systematiikan vuoksi sillä ei voida perustella tällaista velvollisuutta. Vastapuolen tuotepakkauksen kyljessä esitetyillä – riidattomilla – tiedoilla on tarkoitus täyttää elintarviketietoasetuksen 30 artiklan 1 kohdassa säädettyä pakollista ravintoarvoilmoitusta koskeva vaatimus. Pakkauksen etupuolella olevat tiedot ovat sitä vastoin elintarviketietoasetuksen 30 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja tietoja, jotka voidaan toistaa. Näin ollen **[alkup. s. 6]**, jos ravintoaineiden määrät ja energiasisältö ilmaistaan näissä toistetuissa tiedoissa pelkästään annosta kohti, elintarviketietoasetuksen 33 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaan energiasisältö olisi ilmaistava (myös) 100:aa grammaa kohti. Tällöin esiin tulevaan kysymykseen siitä, tarkoitetaanko elintarviketietoasetuksen 33 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan ilmaisulla ”100:aa grammaa kohti” 100:aa grammaa myytävää tuotetta – kuten valittaja väittää – vaiko (myös) 100:aa grammaa elintarviketta valmistuksen jälkeen – kuten vastapuoli väittää –, on vastattava viimeksi esitetyllä tavalla.
- 9 Elintarviketietoasetuksen 31 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukaan energiasisältöä koskevat tiedot voivat koskea myös elintarviketta valmistuksen jälkeen, mikäli – kuten nyt käsiteltävässä asiassa – annetaan riittävän yksityiskohtaiset valmistusohjeet ja tiedot koskevat elintarviketta sellaisena kuin se on nautittavaksi valmistettuna. Elintarviketietoasetuksesta ei löydy tukea Landgerichtin esittämälle näkemykselle, jonka mukaan ”valmistuksella”

tarkoitetaan tässä yhteydessä vain ”varsin merkittäviä työvaiheita”, kuten keittämistä tai kuumentamista. Elintarviketietoasetuksen 32 artiklan 2 kohdan säännöstä, jonka mukaan energiasisältö ja ravintoaineiden määrä on ilmaistava 100:aa grammaa tai 100:aa millilitraa kohti, olisi tulkittava elintarviketietoasetuksen 31 artiklan 3 kohtaa sovellettaessa siten, että sen mukaan energiasisältö olisi ilmoitettava joko 100:aa grammaa myytävää tuotetta kohti tai 100:aa grammaa nautittavaksi valmistettua elintarviketta kohti. Elintarviketietoasetuksen 33 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa, joka on poikkeus kyseisen asetuksen 32 artiklan 2 kohdasta, säädetään nimenomaan nyt kyseessä olevan, elintarviketietoasetuksen 30 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetun tapauksen osalta, että ravintoaineiden määrä voidaan ilmaista poikkeuksellisesti myös annosta kohti – jonka paino ei välttämättä ole 100 grammaa tai tilavuus 100 millilitraa. Elintarviketietoasetuksen 33 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa edellytetään tällaisissa tapauksissa, että energiasisältö on ilmaistava sekä annosta kohti että 100:aa grammaa kohti. Ei ole mitään perustetta sille, että elintarviketietoasetuksen 33 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan ilmaisua ”100:aa grammaa kohti” olisi tulkittava eri tavalla kuin kyseisen asetuksen 32 artiklan 2 kohdassa esitettyä ilmaisua, jolloin energiasisältö voidaan ilmaista myös nautittavaksi valmistetun elintarvikkeen 100:aa grammaa kohti. [alkup. s. 7]

- 10 2. Revision-valituksen menestyminen riippuu siitä, onko elintarviketietoasetuksen 31 artiklan 3 kohtaa ja 33 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että tässä kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa on kiellettyä mainostaa nautittavaksi valmistetun elintarvikkeen ravintoarvoja annosta kohti ilmoittamatta lisäksi kyseisen myytävän elintarvikkeen energiasisältöä 100:aa grammaa kohti.
- 11 a) Elintarviketietoasetuksen 30 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan kyseisen asetuksen IV luvun 3 jakson soveltamisalaan kuuluvien elintarvikkeiden (ks. elintarviketietoasetuksen 29 artikla) – kuten vastapuolen tuotteen – pakollisen ravintoarvoilmoituksen on sisällettävä seuraavat tiedot: energiasisältö (a alakohta) ja rasvan, tyydyttyneiden rasvojen, hiilihydraatin, sokereiden, proteiinin ja suolan määrät (b alakohta). Elintarviketietoasetuksen 34 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaan nämä tiedot on merkittävä samaan nähtävissä olevaan kenttään (elintarviketietoasetuksen 2 artiklan 2 kohdan k alakohta), ja 34 artiklan 2 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaan ne on esitettävä taulukon muodossa, numeroarvot suorassa linjassa, jos – kuten nyt riidanalaisessa asiassa – tilaa on. Vastapuolen tuotepakkauksen kyljessä olevilla – riidattomilla – tiedoilla on tarkoitus täyttää tätä pakollista ravintoarvoilmoitusta koskevat vaatimukset.
- 12 b) Jos valmiiksi pakatun elintarvikkeen merkintä sisältää elintarviketietoasetuksen 30 artiklan 1 kohdan mukaisen pakollisen ravintoarvoilmoituksen – kuten riita-asiassa –, kyseisen asetuksen 30 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaan pakkauksessa voidaan toistaa seuraavat tiedot: energiasisältö yhdessä rasvan, tyydyttyneiden rasvojen, sokereiden ja suolan määrien kanssa. Elintarviketietoasetuksen 34 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaan nämä tiedot on esitettävä pääasiallisessa nähtävissä olevassa

kentässä (elintarviketietoasetuksen 2 artiklan 2 kohdan 1 alakohta), mutta kyseisen asetuksen 34 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukaan tiedot voidaan esittää myös muussa kuin 34 artiklan 2 kohdassa määritellyssä muodossa. Pakkauksen etupuolella olevat – riidanalaiset – tiedot, jotka koskevat energiasisältöä, rasvaa, tyydyttyneitä rasvoja, sokereita ja suolaa, ovat tällaisia vapaaehtoisia tietoja, jotka voidaan toistaa pakkauksessa. [**alkup. s. 8**]

- 13 c) On kuitenkin kyseenalaista, onko elintarviketietoasetuksen 31 artiklan 3 kohdan toista alakohtaa tulkittava siten, että tätä säännöstä sovelletaan ainoastaan elintarvikkeisiin, jotka edellyttävät valmistusta ja joita varten annetaan valmistusohjeet (ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys).
- 14 aa) Elintarviketietoasetuksen 31 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan 30 artiklan 1–5 kohdassa tarkoitettut energiasisältö ja ravintoaineiden määrät on ilmoitettava sellaisina kuin ne ovat myytävissä elintarvikkeissa. Elintarviketietoasetuksen 31 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukaan nämä tiedot voivat tarvittaessa koskea elintarviketta valmistuksen jälkeen, jos annetaan riittävän yksityiskohtaiset valmistusohjeet ja tiedot koskevat elintarviketta sellaisena kuin se on nautittavaksi valmistettuna. Elintarviketietoasetuksen 31 artiklan 3 kohtaan sisältyvää säännöstä ei sovelleta ainoastaan pakolliseen ravintoarvoilmoitukseen (30 artiklan 1 kohta) vaan myös vapaaehtoiseen ravintoarvoilmoitukseen, jonka tiedot voidaan toistaa (30 artiklan 3 kohta).
- 15 bb) Pakkauksen etupuolella (pääasiallisessa nähtävissä olevassa kentässä) esitetyt riidanalaiset tiedot energiasisällöstä sekä rasvan, tyydyttyneiden rasvojen, sokereiden ja suolan määristä eivät koske myytävää elintarviketta (elintarviketietoasetuksen 31 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta) vaan elintarviketta valmistuksen jälkeen (elintarviketietoasetuksen 31 artiklan 3 kohdan toinen alakohta) eli myslää, joka on valmistettu maitoon, jolloin annetaan riittävän yksityiskohtaiset valmistusohjeet (40 grammaan myslää lisätään 60 millilitraa maitoa, jonka rasvapitoisuus on 1,5 prosenttia), ja tiedot koskevat elintarviketta sellaisena kuin se on nautittavaksi valmistettuna. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen näkemyksen mukaan toisen asteen tuomioistuin on perustellusti katsonut, että elintarviketietoasetus ei tue Landgerichtin käsitystä, jonka mukaan kyseisessä säännöksessä tarkoitettu ilmaisu ”valmistus” on ymmärrettävä siten, että se edellyttää ”varsin merkittäviä työvaiheita”, kuten keittämistä tai kuumentamista.
- 16 cc) On kuitenkin kyseenalaista, sovelletaanko elintarviketietoasetuksen 31 artiklan 3 kohdan toista alakohtaa ainoastaan elintarvikkeisiin, jotka edellyttävät valmistusta – kuten pikakeittoihin, vanukasjauheisiin, liukeneviin jauhejuomiin [**alkup. s. 9**], kastikejauheisiin tai leivontaseoksiin – ja joita varten annetaan valmistustapa, kuten Revision-valituksessa on väitetty suullisen käsittelyn yhteydessä. Tällä kysymyksellä on merkitystä asian ratkaisemisen kannalta, koska viimeksi mainittu edellytys ei täyty nyt käsiteltävässä riita-asiassa. Mysli voidaan valmistaa useilla eri tavoilla. Se voidaan valmistaa esimerkiksi maitoon tai jogurttiin, jolloin maitotuotteiden rasvapitoisuus voi vaihdella; lisäksi siihen

voidaan lisätä muita ainesosia, kuten hedelmiä tai hunajaa. Kysymykseen ei voida vastata yksiselitteisesti.

- 17 (1) Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sekä unionin oikeuden yhtenäinen soveltaminen että yhdenvertaisuusperiaate edellyttävät, että unionin oikeuden sellaisen säännöksen sanamuotoa, jossa ei ole nimenomaista viittausta jäsenvaltioiden oikeuteen sen merkityksen ja ulottuvuuden määrittämiseksi, on tavallisesti tulkittava koko unionissa itsenäisesti ja yhtenäisesti. Tältä osin tulkinnassa on otettava huomioon paitsi säännöksen sanamuoto myös sen asiayhteys ja kyseessä olevalla säännöstöllä tavoiteltu päämäärä (tuomio 21.6.2018, Oberle, C-20/17, [EU:C:2018:485], 33 kohta ja tuomio 23.5.2019, WB, C-658/17, [EU:C:2019:444], 50 kohta).
- 18 (2) Yleiskielessä ”valmistetulla elintarvikkeella” tarkoitetaan lähtökohtaisesti kaikkia syöntivalmiiksi valmistettuja elintarvikkeita. Ne on erotettava elintarvikkeista, jotka ovat jo sellaisenaan valmiita syötäväksi, kuten hedelmät [– –]. Elintarviketietoasetuksen 31 artiklan 3 kohdan toisen alakohtaan sisältyvän säännöksen asiayhteydestä ilmenee myös, että käsite ”elintarvike valmistuksen jälkeen” kattaa lähtökohtaisesti kaikki nautittaviksi valmistetut elintarvikkeet. Tämän säännöksen alussa oleva sana ”tarvittaessa” voisi kuitenkin viitata siihen, että säännös ei kata kaikkia tapauksia, joissa tiedot koskevat elintarviketta valmistuksen jälkeen. Kun otetaan huomioon säännöksen [alkup. s. 10] tarkoitus, ei ole poissuljettua, että se koskee ainoastaan elintarvikkeita, joita varten on annettu valmistustapa. Pakollista ravintoarvoilmoitusta koskevien säännösten tarkoituksena on elintarviketietoasetuksen johdanto-osan 35 perustelukappaleen mukaan mahdollistaa erikokoisissa pakkauksissa olevien tuotteiden vertailtavuus. Jotta annetut ravintoarvotiedot herättäisivät keskivertokuluttajan huomion ja palvelisivat tiedottamistarkoitustaan, niiden olisi oltava yksinkertaisia ja helposti ymmärrettäviä (ks. elintarviketietoasetuksen johdanto-osan 41 perustelukappale). Jos elintarvike voidaan valmistaa eri tavoin, valmistajan valmistusehdotuksen mukaisia tietoja, jotka koskevat valmistetun elintarvikkeen energiasisältöä ja ravintoaineiden määrää, ei yleensä voida verrata muiden valmistajien vastaaviin elintarvikkeisiin. On mahdollista, että tällaisissa tapauksissa energiasisällön ja ravintoaineiden määrän riittävä vertailtavuus voidaan varmistaa vain, jos tiedot koskevat myytävää elintarviketta. Tämän perusteella voitaisiin ajatella, että tällaisissa tapauksissa energiasisältöä ja ravintoaineiden määrää koskevien tietojen ei pitäisi koskea elintarviketta valmistuksen jälkeen vaan myytävää elintarviketta.
- 19 d) Jos ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen vastataan kieltävästi, herää kysymys, tarkoitetaanko elintarviketietoasetuksen 33 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan ilmaisulla ”100:aa grammaa kohti” ainoastaan 100:aa grammaa myytävää tuotetta vai – myös – 100:aa grammaa elintarviketta valmistuksen jälkeen (toinen ennakkoratkaisukysymys).
- 20 aa) Elintarviketietoasetuksen 32 artiklan 2 kohdan mukaan 30 artiklan 1–5 kohdassa tarkoitettujen energiasisältö- ja ravintoaineiden määrät on ilmoitettava 100:aa grammaa tai 100:aa millilitraa kohti. Elintarviketietoasetuksen 33 artiklan

- 1 kohdan a alakohdan mukaan tämän muodon lisäksi 30 artiklan 1–5 kohdassa tarkoitettua energiasisältöä ja ravintoaineiden määriä voidaan ilmaista kuluttajan kannalta helposti tunnistettavaa annosta ja/tai kulutusyksikköä kohti, edellyttäen, että annoksen tai yksikön koko on määritelty etiketissä ja että pakkauksen sisältämien annosten tai yksiköiden määrä on ilmoitettu. Poiketen siitä, mitä elintarviketietoasetuksen 32 artiklan 2 kohdassa säädetään [alkup. s. 11], 30 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ravintoaineiden määrä ja/tai prosenttiosuus liitteessä XIII olevassa B osassa esitetystä saannin vertailuarvoista voidaan ilmaista pelkästään annosta tai kulutusyksikköä kohti. Tällaisissa tapauksissa 33 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaan energiasisältö ilmaistaan 100:aa grammaa tai 100:aa millilitraa kohti ja annosta tai kulutusyksikköä kohti.
- 21 bb) Elintarviketietoasetuksen 33 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan tässä kyseessä olevassa tapauksessa, jossa 30 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua energiasisältöä ja ravintoaineiden määriä voidaan toistaa vapaaehtoisesti, vastapuoli voisi ilmoittaa ravintoaineiden määrän ainoastaan annosta kohti. Vastapuoli voisi ilmoittaa ravintoaineiden määrät myös – kuten se on tehnyt – nautittavaksi valmistetun elintarvikkeen annosta kohti, sillä elintarviketietoasetuksen 33 artiklan 2 kohdan ensimmäistä alakohtaa sovelletaan sekä silloin, kun tiedot koskevat myytävää elintarviketta (31 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta), että silloin, kun – kuten nyt käsiteltävässä tapauksessa – nämä tiedot koskevat elintarviketta valmistuksen jälkeen (31 artiklan 3 kohdan toinen alakohta). Vastapuoli on ilmaissut ravintoaineiden määrän käsiteltävässä riita-asiassa myös ”ainoastaan” valmistetun elintarvikkeen annosta kohti. Tälle ei ole esteenä se, että vastapuoli on etiketissä määrittänyt käytetyn annoksen kooksi ”= 100 g”.
- 22 cc) Elintarviketietoasetuksen 33 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaan vastapuoli on tällöin velvollinen ilmaisemaan energiasisällön 100:aa grammaa tai 100:aa millilitraa kohti ja annosta tai kulutusyksikköä kohti. Vastapuoli on ilmaissut energiasisällön myös valmistetun elintarvikkeen annosta kohti ja määrittänyt tämän annoksen kooksi ”= 100 g”. On kuitenkin kyseenalaista, täyttääkö vastapuoli tällä tiedolla myös velvollisuutensa ilmoittaa energiasisältö ”100:aa grammaa kohti”. Näin olisi vain siinä tapauksessa, että elintarviketietoasetuksen 33 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa olevalla ilmaisulla ”100:aa grammaa kohti” tarkoitetaan – kuten vastapuoli väittää – myös 100:aa grammaa valmistettua elintarviketta eikä ainoastaan – kuten valittaja väittää – 100:aa grammaa myytävää elintarviketta. Myöskään tähän kysymykseen ei ole mahdollista vastata yksiselitteisesti.
- 23 dd) Vastausta tähän kysymykseen ei voida johtaa säännöksen sanamuodosta eikä sen asiayhteydestä. Kysymykseen voidaan siksi vastata vain ottamalla huomioon ravintoarvoilmoituksen tarkoitus.
- 24 (1) Elintarviketietoasetuksen johdanto-osan 35 perustelukappaleen ensimmäisen virkkeen mukaan erikokoisissa pakkauksissa olevien tuotteiden vertailtavuuden

helpottamiseksi on asianmukaista säilyttää vaatimus, että ravintoarvo on edelleen ilmoitettava 100:aa grammaa tai 100:aa millilitraa kohti, ja sallia tarvittaessa täydentävät annoskohtaiset tiedot. Erikokoisissa pakkauksissa olevien tuotteiden vertailtavuuden mahdollistamiseksi voisi olla aiheellista ilmoittaa myytävän tuotteen energiasisältö eikä tietyn ohjeen mukaan valmistetun elintarvikkeen annoksen energiasisältöä. On mahdollista, että ainoastaan tietyn myytävän tuotteen energiasisällön ilmoittaminen johtaa unionin lainsäätäjän toivomaan vertailtavuuteen muiden valmistajien tuotteiden kanssa. Tällaisia tuotteita ei voida verrata keskenään valmistettujen annosten ravintoainemäärien perusteella, koska jo valmistustapa on jätetty yksittäisen valmistajan harkintaan. Lähtökohtaisesti ei kuitenkaan ole varmistettu, että ravintoaineilmoitus, joka koskee 100:aa grammaa tai 100:aa millilitraa myytävää elintarviketta ja joka mahdollistaa eri valmistajien tuotteiden vertailtavuuden, esitetään pakollisissa tiedoissa tai pakkauksen etuosassa. Sekä pakolliset että vapaaehtoiset ravintoarvotiedot voivat koskea sekä myytävää elintarviketta että nautittavaksi valmistettua elintarviketta. Pakollisia tietoja ei myöskään tarvitse esittää pääasiallisessa nähtävissä olevassa kentässä, vaan ne voidaan ilmoittaa muussa nähtävissä olevassa kentässä. **[alkup. s. 13]**

- 25 (2) Toisaalta elintarviketietoasetuksen johdanto-osan 41 perustelukappaleesta ilmenee, että ravintoarvotietojen olisi oltava yksinkertaisia ja ymmärrettäviä, jotta ne herättäisivät keskivertokuluttajan huomion ja palvelisivat tiedottamistarkoitustaan eivätkä hämmäntäisi kuluttajia. Tästä voitaisiin päätellä, että pakollista ravintoarvoilmoitusta ei ole tarkoitus siirtää taustalle siten, että toistetaan sallitut tiedot hämmäntävällä tavalla muissa nähtävissä olevissa kentissä. Energiasisällön ilmoittaminen sekä valmistetun elintarvikkeen annosta kohti että muun kuin valmistetun elintarvikkeen 100:aa grammaa kohti voisi hämmäntää kuluttajia [––]

[––]